

Postanowienie z dnia 10 grudnia 2001 r.

I PZ 91/01

Przewodniczący SSN Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera (sprawozdawca), Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 grudnia 2001 r. sprawy z powództwa Grażyny O. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w J. o przywrócenie do pracy, na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 3 września 2001 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z 10 lipca 2001 r. na skutek apelacji powódki zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Jaworze z 16 maja 2001 r. (oddalający w całości powództwo) w ten sposób, że przywrócił powódkę Grażynę O. do pracy w pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w J. na dotychczasowych warunkach oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.302,05 złotych tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok ten w całości. W kasacji określono przedmiot sprawy jako „przywrócenie do pracy i odszkodowanie”, nie oznaczono natomiast wartości przedmiotu zaskarżenia, wbrew wymaganiu przewidzianemu w art. 393³ § 2 KPC. W związku z tym przewodniczący wydziału w Sądzie Okręgowym wydał zarządzenie o wezwaniu pełnomocnika strony pozwanej do uzupełnienia braków formalnych kasacji przez podanie wartości przedmiotu zaskarżenia w terminie siedmiu dni pod rygorem odrzucenia kasacji [...]. W odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia braków pełnomocnik strony pozwanej poinformował, że przedmiotem zaskarżenia jest cały wyrok Sądu Okręgowego z

10 lipca 2001 r., a konkretnie - „przywrócenie do pracy i 5.302,05 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy” [...].

Zaskarżonym postanowieniem z 3 września 2001 r. Sąd Okręgowy odrzucił kasację. W uzasadnieniu orzeczenia stwierdził, że zgodnie z art. 393³ § 2 KPC w sprawach o prawa majątkowe kasacja powinna zawierać oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Braki kasacji w tym zakresie podlegają uzupełnieniu, a w razie ich nieuzupełnienia kasacja podlega odrzuceniu na podstawie art. 393⁵ KPC. W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył zasadności rozwiązania z powódką umowy o pracę. W takiej sytuacji - stosownie do treści art. 23¹ KPC - wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach zawartych na czas nieokreślony, suma wynagrodzenia za okres jednego roku. Wezwana do podania wartości przedmiotu zaskarżenia strona pozwana powinna wskazać tę sumę, czego nie uczyniła, albowiem w uzupełnieniu braków kasacji stwierdziła, że przedmiotem zaskarżenia jest cały wyrok Sądu Okręgowego, a konkretnie przywrócenie do pracy i 5.302,05 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Taki sposób określenia wartości przedmiotu zaskarżenia nie mógł zostać uznany za prawidłowe oznaczenie tej wartości, spełniające wymagania przewidziane w art. 23¹ KPC, przez co nie mógł być potraktowany jako skuteczne uzupełnienie braków wniesionej kasacji.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu kasacji pełnomocnik strony pozwanej wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w celu nadania biegu wniesionej kasacji. Zdaniem skarżącego kasacja spełnia wszelkie wymagania ustanowione w art. 393³ § 1 i § 2 KPC. Pojęcie przedmiotu zaskarżenia nie jest równoznaczne z wartością przedmiotu sporu, o której stanowi art. 23¹ KPC. Pojęcie wartości przedmiotu sporu ma zastosowanie na etapie rozpoznawania sprawy przez sąd pierwszej instancji, natomiast przy apelacji i kasacji ustawa przewiduje wartość przedmiotu zaskarżenia. Nie ma przy tym żadnego odnośnika w przepisach regulujących apelację i kasację, by stosowanie zasady zawartej w art. 23¹ KPC było obligatoryjne w przypadku kasacji. Wartością przedmiotu zaskarżenia jest konkretne rozstrzygnięcie w całości lub w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne. Nie ma racji skarżący, kiedy twierdzi, że do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w kasacji, nie mają zastosowania przepisy

dotyczące oznaczenia wartości przedmiotu sporu, w szczególności art. 19 - 24 KPC, ponieważ w przepisach o kasacji nie ma do nich bezpośredniego odniesienia.

Zgodnie z art. 393¹⁹ KPC, jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed Sądem Najwyższym, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji. Z kolei art. 368 § 2 KPC (dotyczący apelacji) stanowi, że w sprawach o prawa majątkowe należy oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia, a przepisy art. 19 - 24 i art. 25 § 1 KPC stosuje się odpowiednio. Regulacja ta jednoznacznie wskazuje na to, że do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące oznaczenia wartości przedmiotu sporu, w tym również art. 23¹ KPC.

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z przedmiotową kumulacją roszczeń (art. 191 KPC). Jednym z nich jest żądanie przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach na podstawie art. 56 KP (w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 KP), drugim żądanie zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy na podstawie art. 57 KP. Każde z tych roszczeń ma charakter majątkowy, a zatem zgodnie z art. 21 KPC zlicza się ich wartość dla celów oznaczenia wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia. Do drugiego z nich (o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy) bezpośrednio stosuje się art. 19 § 1 KPC, ponieważ roszczenie to ma charakter pieniężny, do pierwszego (o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach) ma zastosowanie art. 23¹ KPC w związku z art. 19 § 2 KPC. Nie ulega wątpliwości, że do oznaczenia w kasacji wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie o przywrócenie do pracy w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę przez pracodawcę bez wypowiedzenia należy stosować reguły określone w art. 23¹ KPC. Wynika to z przywołanych wcześniej przepisów art. 368 § 2 KPC w związku z art. 393¹⁹ KPC.

Rację ma skarżący, że nie można utożsamiać wartości przedmiotu sporu, którą powód jest obowiązany podać w pozwie (art. 187 § 1 pkt 1 KPC), z wartością przedmiotu zaskarżenia, którą obowiązany jest podać skarżący w apelacji (art. 368 § 2 KPC) lub w kasacji (art. 393³ § 2 KPC). Są to jednak wymagania formalne o podobnym charakterze i służące podobnym celom (na przykład: określeniu wysokości opłat sądowych - przede wszystkim wpisów stosunkowych od pozwu, apelacji i kasacji; określeniu wysokości opłat za czynności adwokata i radcy prawnego w postępo-

waniu sądowym), a przede wszystkim przesądzające o właściwości rzeczowej sądu - art. 17 pkt 4 KPC oraz o dopuszczalności kasacji - art. 392¹ § 1 KPC.

Nie ulega wątpliwości, że pełnomocnik strony pozwanej nie wykonał zarządzenia przewodniczącego wydziału w Sądzie Okręgowym i nie oznaczył wartości przedmiotu zaskarżenia, tym samym nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków formalnych kasacji, do czego był wzywany. Istniały zatem przesłanki do odrzucenia kasacji na podstawie art. 393⁵ KPC.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====